

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Mi vár reánk a télen?*

Forrás:

Uj Nemzedék

Bp.
(Hely)

1921. 10. 12
(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Osztályozás

Tárgy

361.1

Hely

Idő

"1921"

Személy

Mi vár reánk a télen?

Nyilatkozatok a nyomorgó társadalom különböző rétegeiből
Mindenki sötétben látja a helyzetet

Közelg a legrosszabb tél, rosszabb mindazoknál, melyeket a háboru kitörése óta átéltünk. Gazdasági viszonyaink rosszabbak, mint 1914 óta bármelyik év őszén s nem látunk jelenségeket, melyeknek alapján a helyzet lényeges javulását remélhetnők. Száz ember közül kilencvenkilencnek a jövedelme kisebb, mint amennyi a kiadása. A magánháztartások csődje nem az egyszoba-konyhás, de már a nagy lakásokban is jelentkezik: a középosztálynak már az eddig vagyonosnak nevezett része is vagyon-állományának elkótyavetyéléseből és hitelműveletekből él máról-holnapra... Mit mondanak ilyen körülmények között a „szegény emberek”, akiknek száma az utolsó esztendőben oly hallatlanul megnövekedett? Mit éreznek? Mi a legnagyobb gondjuk? Amikor mindenük fáj, énjüknek melyik az a pontja, amelynek érintésekor legnagyobbat kiáltanak? Szomorú kérdések ezek s a válaszok, melyeket a szegények társadalmának legkülönbözőbb rétegeiből összeszedve alább közlünk, meglehetősen vigasztalónak. Csaknem mindenkinek van egy jajszáva, vagy legalább egy sőhajtása, sőt ami a legmegdöbbentőbb: vannak, akik már mindenről lemondtak, akiknek már minden mindegy. Tegyük tehát kezünket a szerencsétlen magyar társadalomnak ütőérére és kérdezzük meg: hol a baj, mi fáj? Ime, a feleletek.

AZ EGYETEMI TANÁR

Reiner János, a Pázmány-Egyetem jogtudományi karának tanára hozzá intézett kérdéseinkre így válaszol:

— Két évvel ezelőtt, bevallom, sokat szenvedtem, mert nem kaptam szemet. Pár darab fával fütöttem és mindennap éjfél után egy óráig kellett dolgoznom, ötfokos szobában. De kérem, tette hozzá mentegőzve, most veszem csak észre, hogy tulozok. Csak egy hónapig volt ötfokos a szobám, a tél többi hónapját már elég tűrhető hőmérsékletű, hétényolefokos szobában töltöttem. Az idén már jobb dolgunk lesz, — folytatta vidámabban — családonkint 10 métermázsza szemet kapunk, sőt fát is. Fizetésünkben valóban lehetetlen megélni. Én például október 1-én csak 2212 korona fizetést kaptam. Igaz, hogy a lekepenzerekből és a szigorlati díjakból van némi mellékjöveldmünk is. Ha nélkülözünk is, majd csak kijövünk valahogyan ebből a jövedelemből is. Irodalmi munkásságunk ma épenséggel semmit sem jövedelmez, sőt aki a tudomány fejlődését valóban a szíven viseli, még rá is fizet dolgozataira.

AZ ÜGYVÉD

Szinyei Géza dr. Sárospatakról ideszakadt ügyvéd, aki néhány komoly szóval így világította meg az ügyvédek nehéz életküzdelmét: — Több mint negyedszázad óta várvok ezen a sok ember által ért-

hetetlenül irigyelt pályán. Husz év óta még egy pénzügyi ügyész karában is dolgozom. A háboruig szorgalmas, becsületes munkával sikerült kis vagyonték összegyűjtenem. A mozgósítás után pár héttel azonban be kellett vonulnom, katona lettem, praxisomat nem folytathattam. Megtakarított pénzeckém egyre fogyott és ma — adósságom van. Bizony még ma sem tudom, honnan szerzem be a télire való fűtőanyagot, honnan veszek aprózárgaimnak meleg ruhát. — magam majd csak eljárak régi gunyámban. Gyvelőre örülök, ha megvan a mindennapi meleg ebéd és vacsora. Kiszámítottam, hogy naponként legalább egy nagyobb tárgyaláson kellene résztvennem, hogy csupán a mindennapi kenyérre való megszegezzem. Hol van még az a horribilis bsszeg, amellyel a fűtési, világítási, ruházkodási és Isten tudja még mi-féle költségeket fedezni tudom!

Bieber József ügyvéd (Mária-utca 11.) nagyjában ugyanigy nyilatkozik:

— A klienturánk nekünk, ügyvédeknek megmaradt, de az emberek nem tudnak fizetni. A mi jövedelmünk csak az, ami befolyik hozzánk, viszont még részvénytársaságok és gazdag emberek is, ahol azelőtt gálánisan fizettek, szívesen halogatják most kötelezettségüket. A

jogvédelmet nem tagadhatjuk meg, ez erkölcstelen dolog lenne, viszont az embereknek nincs pénzük s lótnak-futnak hiába. Jövedelmünk a felére csökkent. Olvan felekhez is kell irnunk fize-

tésre felhívó leveleket, — s gyakran hiába — akik azelőtt pontos fizetők voltak.

A BÜRZIANER

A Honvéd-utca 4. szám alatt, a Rother J. bank- és bizományüzlet tulajdonosával az ajtóban találkoztam. A tulajdonos egy őszhajú, pislogó nézésű öreg ur, megdöbbentő őszinteségével kijelentette előttem, hogy az üzlet teljesen rosszul megy.

— Kérem, — mondta — azért siettem ide, mert azt hittem, hogy uraságod üzlet miatt jött. Azután úgy áradt belőle a panasz, mintha ez is az üzlethez tartozna.

— A pénzzel nagyon szűken vagyunk. Az üzlet pang. Ma a fiam egész délelőtt csak hetvenöt papírt tudott eladni a tőzsdén, mert nem kapott több megbízást. Bécsből annyi korona ömlik Budapestre, hogy az itteni piac teljesen elvesztette felvevőképességét. Senki sem vásárol, az idegen valutát pedig mindenki tartja; a piacon tehát abszolút semmi forgalom nincs. Ha ez tovább így tart, kevesebb lesz a jövedelmünk, mint a rezsiköltség és télen felkopik az álunk. Ma csak az arbitrázs-üzlettel lehet keresni annak, akinek módja van hozzá. Hogy mitől várok javulást, talán ha az osztrák korona újra felmegy, megint lehetne keresni. Félek attól, hogy a télen sokat fogunk fájni...

A POSTÁS ALTISZT

Egy postás, aki nem akarja, hogy megnevezzük, ezeket mondja:

— Koronánk teljesen tönkrement, ezzel szemben a fizetésünk talán husz százalékkal javult csupán

Marcius elsejétől kezdve havonként kétszáz korona drágasági segélyt kapunk, október elsejétől ennek két szeresét ígérték, azonban még mind ezideig nem fizették ki. Így felmenne a fizetésem ezeröttszáz koronára havonta, — mit lehet azonban abból kezdeni egy három tagu családdal? Szenet, fát is ígérték, néhány kollégám már meg is kapta, én azonban még mindig várok csupán. Nyárra is ígérték ruhát, azonban mindezeig nem kaptam meg. A télről pedig szó sincs. Nem tudom a gyermekemet iskolába adni kérem, mert örülök, ha kenyere adhatok neki, nemhogy még ruház-hassam is. Egyetlen szerencsém, hogy házmester is vagyok egyuttal, így a lakás és a világítás nem kerül pénzbe.

Egy másik postás (Soller Péter, Németszőlgyi-ut 71.) kinyitja a fűkete táskáját és elénk tartja:

— Tecéik látni, mit viszek benne? Ezt a gallért, meg ezt a bekecsot akarom eladni. Utóvégre valamiből élni csak kell, az idén már nem akarunk úgy fagyoskodni, mint a múlt évben.

A HITOKTATÓ

Handlovics Miklós (VII., Damjanich-u. 50.) beszél:

— Harmadik éve működöm a fővárosnál. Eddig még mindig arra vártam, hogy a drágaság csökkenni fog, de csalódtam. Ruhát, fehérneműt eddig egyáltalán nem vehettem magamnak e három év alatt s most úgy állok, hogy a diák kori holmimat sem pótolhatom. Némi segítség volt a tisztviselői cipő és ruhaszövet, amelyet a fővárostól mi is megkaptunk. Egyébként a fővárostól mindenféle segélyekkel együtt 1200—1300 K-t ka-

punk, ez oly csekélység, hogy egészen felmegy a kosztra. A nyáron a fővárostól kedvezményes áron kaptam 4 q puha fát s most fizetem be a pénzt 2 q szénre és 5 q kemény tüzfára. A legnagyobb baj az, hogy az ember könyvet nem vehet s nem művelheti magát tovább. Különben, mint megszállt területéről való, nem panaszkodom sorsom miatt, mert tudom, hogy sokan még többet szenvednek, sőt nyomorognak.

A SZÁMVEVŐSÉGI DIJNOK

Garrieri Andor, Szalag-utca 14. számvevőségi díjok így nyilatkozik a térről:

— Ami az egész országra vonatkozik, az elsősorban vonatkozik reánk, állami tisztviselőkre és különösen díjnokokra. Bár tüzelővel el vagyunk látva, ez még nem minden. Tulzás nélkül állithatom, hogy hivatalunkban a díjnokok nyolcvan százalékának nincsen télikabátja. A fizetésünk nevétségesen kevés. Nekem kilencszáz korona havi jövedelem van minden pótlékkal együtt. Ebből éljek!... És én még annyival szerencsésebb helyzetben vagyok, hogy szüleimnél lakom. De egyedülálló kollégám, vagy a nős tisztviselők a legszomorúbb állapotban indulnak az idei tél elé.

A SEGÉDHIVATALI FŐTISZT

Králícs Gyula segédhivatali főtiszt ugyancsak elkeseredetten nyilatkozik:

— Tizenhat évi szolgálat után ezerkét száz korona fizetésem van havonta. Azonban természetesen a különböző levonásokkal még ez a kicsi összeg is redukálódik úgy, hogy például ebben a hónapban ezerszáz koronát kaptam kézhez. Családos ember vagyok. Egy orvostanhallgató fiam van, akinek a taníttatása bizony nagy terheket ró a vállamra. Mindegyikünknek, de így még nem mentünk a tél elé. Egyikünknek sincs téli-

ruhája. A kormány által megígért cipőt várjuk és számítunk rá, hogy legalább cipőnk lesz a télen. Fűtőanyaggal már ellátott az állam. Talán soha nem volt aktuálisabb az Uj Nemzedék kérdése mint most s ez különösen vonatkozik a tisztviselőkre. Alig van a hivatalban egy-két ember, aki nyugodtan várna a telet.

A KISTRAFIKOS

iggy várja a telet:

— Négy kis köteg fa van a pincében, meg nem egészen három mázsa fa, amit huszonöt kilónként vásároltam, — mondotta egy kistrafikos. — A kiutalt dohánymenyiség jövedelméből nem lehet megélni, az jóformán a házbérre se elegendő. Én csak az üzlet után tizezer korona bért fizetek. Valami mellék-cikket is kell árulni. Minden kistrafikosnak van valami mellékfoglalkozása, van olyan is, aki ügynökös-ködik. Én papíráru tartok. Egész nyáron át gyűjtjük a papírohulladékokat, egy darabkának sem szabad a szemébe menni, mert télen főképp ezzel fűtünk.

A PINCÉR

Nagy Lajos (Hársfa-u. 34) szomorúan néz a kis budai kávéház füstös levegőjébe:

— Négyesalados ember vagyok, a heti fixfizetésem 180 korona, semmit nem tudtam tétre beszerezni. A keresztet legjobb esetben napi 110 koronára megy fel. Pedig szeretnék meleg szobát adni az apróságoknak, hiszen két hadiárvat is nevelek, a sógorom gyerekeit. Az asszony csak napról-napra tudja megvenni a fát...

A KOLDUS

János bácsi a Nyugatinál, megpödrötte ősz bajuszát és igyekezett szakszerű választ adni: